

СТОРИНКАМИ ПАМ'ЯТІ

ПЕЛЮСТКИ ПАМ'ЯТІ ОЛЕНИ БАЙРАК

Саме так можна назвати низку заходів, які впродовж лютого – початку березня 2019 року відбулися у Полтаві на спомин про видатну полтавку, випускницю та співробітницю природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, доктора біологічних наук, професора Олену Байрак. Рік тому через прикру і трагічну аварію вона загинула у засніжених Карпатах, поблизу села Підпечери Тисменецького району Івано-Франківської області. Друзі, учні, шанувальники Олени Миколаївни з різних куточків України зробили усе для того, щоб пам'ять про подум'яну захисницю природи не згасла, щоб пелюстки пам'яті про неї заяскравіли не сумним і темним кольором туги, а яскраво-червоно-золотим цвітом пошани.

Експозиція виставки «Осяяна красою і талантом»

Перш за все постаралися співробітники Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, де була репрезентована 5 лютого виставка «Осяяна красою і талантом». І це символічно, адже для Олени Байрак цей заклад став найулюбленішим ще з самого дитинства і залишився таким на все життя. Вона завжди пишалася цим, цінуючи природничі колекції та постаті тих, хто по крихта збирав їх. Вже ставши знаним фахівцем, вона сама долучилася до їх когорти, адже передала до музейних фондів чисельні унікальні гербарні та фотографічні матеріали, низку власних монографій про рослинний світ Полтавщини. Рік тому, стараннями друзів Олени Миколаївни та членів її родини, надто Наталії Смоляр, до музею було передано 226 речей. Тепер це єдиний «Фонд Олени Байрак», який складається з майже 500 одиниць зберігання. Він ретельно систематизований та описаний співробітниками відділу природи. Власне на його основі і була створена згадана меморіальна виставка. Її вдало доповнили спогади про О.М. Байрак. Ними на відкритті виставки перед численними відвідувачами поділилися директор музею, кандидат історичних наук Олександр Супруненко, кандидат біологічних наук Валерій Буйдін і Голова Полтавського відділення Українського ботанічного товариства Віктор Самородов. Останній також передав у фонд музею, подаровану йому Оленою Байрак, вазу. Її дивовижне оформлення – справжнє величання дереву гінго, яке найбільше шанувала Олена Миколаївна. Йому вона присвятила свою останню книгу, автобіографічний нарис «Моє улюблене дерево», видану до власного 60-річчя у 2017 році.

Також на спомин про видатну вчену та організатора природоохоронної справи України відбулося відкриття «Книжкової колекції Олени Байрак» у Полтавській обласній універсальній науковій бібліотеці імені І.П. Котляревського. Його склали 334 власні книжки О.М. Байрак. Їх прийняли та розмістили співробітники відділу документів із природничих та аграрних наук. Його завідувачка Надія Коломієць, разом із колегами вдало репрезентувала колекцію, а кожне видання в ній фахово опрацювали науковці відділу каталогізування під керівництвом завідувачки Надії Олєфір. Приємно, що згаданими книгами вже користуються читачі бібліотеки, що це зібрання впливає на їх знання. У планах бібліотеки є намір видати каталог зазначеної колекції, адже вона того заслуговує унікальністю і різноманітністю свого складу.

У цьому ж відділі було відкрито галерею фотопортретів нашої славної землячки «Берегиня української природи». Їх репрезентувала відома громадська діячка, очільниця

видавництва «Дивосвіт» Ганна Грибан. З Оленою Миколаївною її пов'язували довгі роки не тільки творчої співпраці, а й щирої дружби. Тому і виставка вийшла елегантно-щемливою. Фотосвітлина передають динаміку професійного життя почитаної колеги, її невтомну діяльність по захисту рослин і їх угруповань.

Усі представлені на ній світлина при-тягають до себе, на них Олена Миколаївна, дійсно, «осяяна красою і талантом». Більшість із цих робіт Ганна Петрівна планує розмістити у майбутній книзі про О.М. Байрак. Весь рік Г.П. Грибан збирала для неї матеріали, хоче, щоб якомога більше друзів і шанувальників нашої колеги взяли участь у цьому проекті.

Усі зазначені заходи та виступи їх учасників яскраво довели непересічність постаті О.М. Байрак, підтвердили слова нашого видатного земляка Олеся Гончара: «Талант таки рідкість». І хоч нам усім фізично не вистачає таланту Олени Миколаївни, все-таки зібрані фонди та колекції прислужаться людям на довгі роки. А це означає, що вона з нами, що її талант працює!

В.М. Самородов дарує до фонду О.М. Байрак вазу із зображенням гінкго

В.М. Самородов, О.В. Халимон